

som Byerne ere forpligtede til at skaffe, nemlig Sygehuse, Vognskure og Værksteder, Vagt- og Arrestlokaler, Magasinrum, Eksercerpladser etc., etc., men for disse Ydelser skulle Byerne have fuld Erstatning, ikke delvis Erstatning, som et æret Medlem sagde før, nej, Byerne skulle netop have fuld Erstatning baade for Sygehuse og disse andre Etablissementer, og da de smaa Byer, hvorom her er Tale, ikke have saadanne Rum disponible, maa Kommunerne eller Borgerne selv opføre disse Bygninger, saaledes at Udgifterne i Virkeligheden maa blive aldeles de samme som efter Overenskomsterne. Det i Bemærkningerne skønsmæssigt opstillede Regnestykke kan ikke holde Stik, naar Kravene ere de samme i begge Tilfælde, og det ere de, da det er de samme Lokaliteter, som skulle skaffes, og mindre Lejeafgifter end efter Overenskomsterne, i hvilke de vare fastsatte nøjagtig efter de virkelige Udgifter, kan man ikke tænke sig. Tilbage bliver kun selve Mandskabsindkvarteringen. Her er der en Besparelse for Staten af 5,200 Kr. for samtlige 5 Byer, som opgivet i Bemærkningerne, men da den maa købes med den Forøgelse paa Krigsministeriets Budget af omtrent 13,000 Kr., som jeg før angav, er det unægtelig en Besparelse, som er dyrt betalt.

Det synes at fremgaa af Bemærkningerne, at man regner, at Mandskabsindkvartering hos Borgerne er billigere for Staten end Indkvartering af Soldater i nyopførte Kaserner, det er ogsaa en Misforstaaelse, hvad der er meget let at bevise. Tager man som Eksempel den Fodfolksstyrke af 2 Liniebatailloner, som er tiltænkt hver af Byerne, stiller Forholdet sig efter de af Garnisonskommissionen under Forhandlingerne meddelte Oplysninger saaledes: Antallet af Indkvarteringsmanddage udgør i Sommerhalvaaret omtrent 80,000, i Vinterhalvaaret omtrent 20,000, Indenrigsministeriet er gaaet ind paa, at der maa betales for en Manddag om Sommeren 17 Øre, om Vinteren 20 Øre, hvilket udgør et Beløb for Sommerhalvaaret af 13,600 Kr. og for Vinterhalvaaret af 4,000 Kr. eller i alt 17,600 Kr. aarlig. Dette svarer omtrent til 6 pCt. i Lejeafgift af en Bygning paa 300,000 Kr., men saa meget tror jeg dog ikke, en Bygning, der alene er bestemt til at afgive Kvarter, Logirum for 500 Mand, vil komme op paa. Hvis det nu var saaledes, som maaske de fleste tro, at det var Staten, der betalte dette Beløb, naar der opføres Kaserner, og Kommunen, naar Soldaterne indkvarteres hos Borgerne,

kunde Staten selvfølgelig have Fordel af at gaa over til Borgerindkvartering. Men saaledes er det slet ikke. Forholdet er, at ved Borgerindkvartering skal Byen kun betale omtrent 4,800 Kr. af dette Beløb paa 17,600 Kr., men Staten Resten. Hvis derfor Bygning af Mandskabskaserne koster mindre end det beregnede Beløb af omtrent 300,000 Kr., hvad den sikkert gør, vil Statens Udgift til selve Mandskabskvartererne paa en Kaserne blive endog billigere. Det opstillede Regnskab, hvorefter Staten ved at gaa over til Indkvartering hos Borgerne skulde spare noget af Betydning, vil, som sagt, ikke holde Stik. Den eneste Maade, hvorpaa jeg kan tænke mig, der paa Indenrigsministeriets Budget kan spares et mindre Beløb, — som nævnt vil Krigsministeriets Budget til Gengæld blive større — er ved at slaa af paa Fordringerne til Samlingsstuer, Kostforplejningsbygning for Mandskabet, Soldaterhjem og lignende. Men dette vil sige, at man forringer de Forhold, hvorunder de værnepligtige skulle leve i Tjenesten. De værnepligtige blive tvungne til at strejfe om paa Gaderne om Aftenen eller drive om paa Beværtningerne. Det, der spares, hvis der overhovedet spares noget, hvad jeg stærkt betvivler, vil med Rente og Rentes Rente blive betalt af de værnepligtige i Penge eller med Helbred og moralsk Fordærvelse.

Fra et almindeligt kommunalt og fra et forretningsmæssigt Synspunkt foretrækker man, som jeg før sagde, i Næstved, og jeg tror sikkert i de andre 4 Byer, Borgerindkvartering. Derom tror jeg ikke, der er nogen Tvivl. Denne Form for Garnisonering vil tilføre Næringslivet og Byerne den største Fordel. Men naar jeg betragter Sagen fra et samfundsmæssigt Synspunkt, ud fra Hensynet til Soldaterne, kan jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig, man fra Krigsbestyrelsens Side har handlet meget urigtigt ved at annullere disse Overenskomster. Jeg synes derfor, det er meget fornuftig Tale, der har lydt her i Dag fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og fra det ærede Medlem fra Ringsted (Zahlé) med Hensyn til at udsætte denne Sag. Det, man tilstræber, er nu at hidføre en Garnisonsordning her paa Sjælland i Henhold til en Indkvarteringslovgivning, der skrives sig fra 1816 og saaledes er omtrent 100 Aar gammel. Det forekommer mig mærkeligt, at man, efter at vi i 1909 have gennemført en halv Snes forskellige Love angaa-